

Warszawa, 6 maja 2017 r.

DSE4-K0423-0511-1-1/17

WYMIANA

Pan

w nawiązaniu do korespondencji, która wpłynęła do Urzędu do Spraw Kombatantów Osób Represjonowanych w dniu 12 maja 2017 roku, przy piśmie Kancelarii Prezydenta RP, w którym postuluje Pan zmianę prawa kombatanckiego, w sposób umożliwiający objęcie przepisami ustawy z dnia 24 stycznia 1991 roku *o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego* (tekst jedn. Dz.U. z 2016 roku, poz. 1255, z późn. zm.) działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych, wyjaśniam, że cyt. ustawa, co do zasady, nie obejmuje swoim zakresem prześladowań i represji doświadczonych po 1956 roku. Wyjątek stanowi zapis art. 2 pkt 7 ustawy, na mocy, którego przepisami ustawy zostały objęte osoby, które doznały uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia na czas powyżej siedmiu dni w grudniu 1970 roku lub poniosły śmierć na Wybrzeżu wskutek działania wojska lub milicji podczas wystąpień wolnościowych.

Osoby, które doznały represji ze strony aparatu państwowego w latach 1956-1989, mogą ubiegać się o potwierdzenie statusu działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 20 marca 2015 roku *o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych* (Dz. U. z 2015 roku, poz. 693, z późn. zm.). Jej zapisy mają zastosowanie do tych obywateli,

którzy w latach 1956–1989 z narażeniem własnego życia, wolności, majątku lub praw pracowniczych angażowali się w działalność antykomunistyczną, zmierzającą do odzyskania suwerenności i niepodległości Ojczyzny lub byli z tych powodów represjonowani.

Ustawa przewiduje dla działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych dwa rodzaje świadczeń: świadczenie pieniężne i pomoc pieniężną.

Świadczenia przysługują po spełnieniu przewidzianych ustawą kryteriów dochodowych i są przyznawane przez Szefa Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Należy podkreślić, że podczas prac parlamentarnych nad projektem aktualnie obowiązującej ustawy *o działaczach opozycji (...)* zgłaszane były postulaty, dotyczące objęcia jednym aktem prawnym zarówno kombatantów i osoby represjonowane w rozumieniu ustawy *o kombatantach (...)* jak i działaczy opozycji antykomunistycznej i osoby represjonowane z powodów politycznych. Jednakże ustawodawca, wychodząc z założenia, że działalność kombatancka, to działalność o innym charakterze, przede wszystkim związana ze zbrojną walką o suwerenność i niepodległość Polski, nie uwzględnił zgłaszanych, przez środowiska opozycyjne, propozycji.

Obecnie w Sejmie RP prowadzone są prace nad senackim projektem nowelizacji ustawy z dnia 20 marca 2015 roku *o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych*, która ma znacząco zwiększyć uprawnienia działaczy opozycji oraz osób represjonowanych z powodów politycznych (Druk Nr 936).

Przedstawiony projekt dotyczy m.in. zmiany definicji „osoby represjonowanej”, zmiany zasad przyznawania odznaki honorowej, zmian w dostępie do korzystania poza kolejnością ze świadczeń opieki zdrowotnej oraz usług farmaceutycznych, w tym prawa do korzystania ze świadczeń lekarzy specjalistów bez skierowania, ulg przy przejazdach transportem publicznym, wprowadzenia zasady uwzględniania okresów uwięzienia i internowania przy ustalaniu prawa do emerytury lub renty jako okresów składkowych, powołania Rady do Spraw Działaczy Opozycji Antykomunistycznych oraz Osób Represjonowanych z powodów politycznych oraz wojewódzkich rad kombatanckich.

Przede wszystkim jednak nowelizacja zmierza do nadania ustawie godnościowego charakteru, poprzez przyznanie osobom uprawnionym świadczenia pieniężnego,

niezależnego, od jakiegokolwiek progu dochodowego, w wysokości zbliżonej do kwoty dodatków otrzymywanych przez osoby posiadające uprawnienia kombatanckie.

Należy jednak podkreślić, że ostateczny kształt ustawy oraz ewentualny termin jej wejścia w życie zależy od Parlamentu i Prezydenta RP. Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych nie posiada, co prawda, inicjatywy ustawodawczej, ale aktywnie uczestniczy w pracach Sejmu i Senatu prezentując tam i popierając postulaty zgłaszane przez środowisko działaczy opozycji antykomunistycznej.

W dniu 12 kwietnia 2017 roku do Sejmu RP wpłynęło stanowisko rządu. Rada Ministrów rekomenduje podjęcie dalszych prac nad senackim projektem ustawy *o zmianie ustawy o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych oraz niektórych innych ustaw*.

Pozostaję w przekonaniu, że powyższe wyjaśnienia zostaną przyjęte ze zrozumieniem.

Z up. p.o. SZEFA URZĘDU
do Spraw Kombatantów
i Osób Represjonowanych

Andrzej Bida
Dyrektor Generalny

Do wiadomości:
Kancelaria Prezydenta RP
Biuro Dialogu i Korespondencji
ul. Wiejska 10
00-902 Warszawa
BDI.0600.442.2017.BK/MC